

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobce: **K. V.**
státní příslušnost Ukrajina
toho času Hradec Králové, Vazební věznice, Hradební 860
zastoupen JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem advokátní kanceláře
se sídlem v Hradci Králové, Šafaříkova 666

proti
žalovanému: **Ministerstvu vnitra ČR**
se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 9. 2017, čj. OAM-54/LE-LE-LE05-2016

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný správní orgán rozhodl dne 1. 9. 2017 o neudělení mezinárodní ochrany žalobci, odkázal přitom na ust. §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění.

II. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce v krátkém přípisu ze dne 6. 9. 2017 požádal o přidělení zástupce, který by řádně doplnil jeho žalobu proti neudělení mezinárodní ochrany, soud žalobce vyzval k předložení napadeného rozhodnutí žalovaného a posléze mu ustanovil usnesením ze dne 25. 9. 2017 zástupce pro řízení před soudem.
3. V doplnění žaloby ze dne 15. 10. 2017 žalobce uvádí, že jeho život a zdraví jsou na Ukrajině ohroženy, v zemi původu je trestně stíhán, aniž by se něčeho nezákonného dopustil. Hrozí mu trest odnětí svobody, což bude s jeho ruskou národností v tamním vězení velmi ohrožující. Jako další důvod své žádosti pak žalobce uvádí bezpečnostní situaci na Ukrajině, tedy válečný konflikt. Žalobce byl v zemi původu svým obchodním společníkem označen za pachatele majetkové trestné činnosti, což s ohledem na kontakty společníka znamená, že se žalobce nebude moci dovolat spravedlivého procesu. To již ostatně zjistil z toho, jakým způsobem je proti jeho osobě postupováno. Z dosavadního postupu orgánů činných v trestním řízení na Ukrajině je totiž přesvědčen, že bude na několik let uvězněn. Ukrajinské věznice jsou přitom známé tvrdým režimem a podmínkami, odporujícími mezinárodním úmluvám o ochraně lidských práv. To zkonstatoval i žalovaný ve svém rozhodnutí, uvedl však, že se nejedná o automatickou situaci a že pouhá možnost špatného zacházení nepředstavuje sama o sobě skutečné nebezpečí vážné újmy a nemá za následek porušování Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Správní orgán však při této úvaze nevzal v potaz podstatnou a výjimečnou okolnost, vážící se právě na osobu žalobce, a to je jeho ruská národnost, která jej na rozdíl od ostatních přímo determinuje ve vězení ke špatnému zacházení. Zvláště pak za situace, kdy Ukrajina je ve válečném vztahu s Ruskem a řada Ukrajinců ztratila v tomto konfliktu své blízké a rodinné příslušníky. Žalovaný tedy tím, že se touto skutečností nezabýval, nezjistil řádně skutečný stav věci.
4. Žalobce poukazuje na to, že žalovaný v rozporu se skutečností konstatuje, že na Ukrajině neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné vztáhnout na žalobce v souvislosti s vážnou újmu. Nesouhlasí rovněž se závěrem o tom, že v Kyjevě je bezpečno, žalovaný novou situaci neaplikoval na osobu žalobce, který je ruské národnosti. I v klidné části Ukrajiny je s ohledem na válečný konflikt s Ruskem ocejchován jako nepřítel, zrádce, separatista apod. Toto žalovaný nezjišťoval, právě pronásledování z důvodu národnosti je v zemi původu aktuální. Hodnocení žalovaného je v tomto smyslu nedostatečné, žalobce navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Správní orgán dne 14. 11. 2017 podal písemné vyjádření, v němž popřel oprávněnost obecných žalobních námitek, uvedl, že v průběhu řízení dodržel zásady správního řízení i veškerá ustanovení zákona o azylu. Žalobce nebyl nijak zkrácen či omezen na svých účastnických právech, s podklady, které jsou součástí spisu, měl možnost se řádně seznámit a byl poučen o svých základních právech účastníka správního řízení. Žalovaný poukazuje na to, že v žalobě nejsou uvedena žádná konkrétní porušení ustanovení zákona o azylu či správního řádu. Z tohoto pohledu správní orgán namítá, že žaloba neobsahuje žalobní body, z nichž by bylo patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné či nicotné.
6. Správní orgán uvádí, že trestné činy podvodu a zpronevěry, pro které je žalobce na Ukrajině stíhán, jsou trestnými činy i v ČR a je tak jistě povinností orgánů činných

v trestním řízení podezření z jejich spáchání náležitě vyšetřit. Žalobce tvrdí, že skutky, z nichž je viněn, nespáchal a jeho trestní stíhání je vykonstruované a nezákonné a souvisí s obchodním sporem se dvěma podnikateli. Žalovaný nicméně konstatuje, že žalobce neuvedl nic, z čeho by ve skutečnosti vyplývalo, že jeho stíhání je vykonstruované a nezákonné, nevyplývá to ani z jím předložených dokumentů. Zde žalovaný odkazuje na str. 6 – 8 napadeného rozhodnutí. Konstatuje, že není v jeho pravomoci posuzovat otázku, zda žalobce spáchal v zemi původu trestný čin, pro nějž je v ČR vedeno řízení o extradici, či zda je jeho trestní stíhání v souladu se zákonem, neboť k takovému posouzení jsou v každém suverénním státě oprávněny pouze kompetentní orgány činné v trestním řízení, které k takové činnosti disponují dostatečnými právními prostředky a zejména zákonem danou pravomocí. Správní orgán takovým orgánem není a poukazuje i na § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu, dle něhož si nemůže učinit úsudek o tom, zda byl trestný čin spáchán a kdo jej spáchal. Účelem řízení o mezinárodní ochraně pak ani není rozhodnout, zda žalobce, o jehož možné extradici se zároveň vede v ČR příslušné řízení, bude vydán do země své státní příslušnosti, aby tam čelil trestnímu stíhání, případně tam vykonal uložený trest odnětí svobody. Toto spadá výhradně do působnosti ministra spravedlnosti ČR a kompetentních orgánů, jejichž rozhodnutí konečnému rozhodnutí ministra předchází.

7. Žalovaný poukazuje na rozpory v žalobcem tvrzených důvodech žádosti o mezinárodní ochranu, pokud jde o jeho ruskou národnost, a podanou žalobou. Žalobce sám zpochybnil, že by důvodem jeho žádosti byly jeho obavy z důvodu jeho diskriminace jako příslušníka ruské národnosti v případě návratu do Kyjeva. Žalovaný zjistil skutečný stav věci úplně a správně, zhodnotil všechny žalobcem uváděné důvody žádosti o mezinárodní ochranu. Zde podotýká, že žalobce v žádosti uváděl, že „důvodem je strach vrátit se do vlasti, protože se bojí, že bude uvězněn a že ve vězení zemře“. Více se vyjádřit k důvodům nechtěl, na dotaz, proč by mu mělo ve vězení něco hrozit, odpověděl, že tam jsou velmi těžké podmínky a bojí se, že by to nevydržel. Uvedl, že podle „článků“, z nichž byl v zemi původu obviněn, mu hrozí trest do osmi let vězení. V žádosti uvedl, že „mu hrozí pronásledování z národnostních důvodů“, k tvrzení pak prohlašuje, že toto napsal, protože nebyl čas a napsal, co jej právě napadlo. Současně uvedl a vysvětlil, že z národnostních důvodů o ochranu nežádá, neboť v národnosti problém není, v Kyjevě nikdy žádný problém kvůli národnosti neměl a nebyl kvůli ní ani nijak utlačován. Jako jediný důvod uvedl popsany konflikt a trestní stíhání a to, že nevěří, že by mohl dosáhnout spravedlivého soudního procesu a prokázat svoji nevinu. Trestní stíhání je vedeno proti žalobci z důvodu majetkové trestné činnosti.
8. Správní orgán dále nesouhlasí s tvrzením žalobce, uvedeným v žalobě, o „diskriminaci Rusů“ v ukrajinských věznicích, odkazuje na podklady ve správním spise. Tato tvrzení žaloby jsou účelová a rozporná s výpovědí žalobce v jeho žádosti. Při posouzení jeho věci žalovaný vycházel zejména z výpovědí žalobce a informací, které shromáždil ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. S argumentací žaloby správní orgán nesouhlasí, odkazuje na Zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině (9. 12. 2015 a 13. 6. 2017) a zprávy organizace Freedom House, Svoboda ve světě 2016 – Ukrajina (leden 2016 a leden 2017), v nichž se uvádí, že „etnické menšiny se mohou na Ukrajině svobodně účastnit politických záležitostí, ukrajinské státní orgány se snaží dělat vše pro eliminaci potenciální diskriminace etnických skupin v ukrajinské společnosti včetně ruské menšiny, ruské menšině nejsou upírány politické svobody a práva a není jim

bráněno v zapojení se do politické soutěže“. Přestože konflikt mezi Ukrajinou a proruskými separatisty na východě Ukrajiny vedl k vytvoření negativnějšího obrazu ruského státu mezi ukrajinskou veřejností, zdá se, že se toto nepromítlo do negativního postoje či chování vůči etnickým Rusům na Ukrajině. Svědectví, shromážděná organizací Equal Rights Trust v dubnu 2015 naznačují, že zde neexistovaly žádné důkazy o diskriminaci etnických Rusů z důvodu etnické příslušnosti. Žalovaný odkazuje na rozhovory, uskutečněné na Ukrajině pro účely této zprávy a při průzkumu provedeném jinými nezávislými aktéry, kdy bylo zjišťováno, že vztahy mezi etnickými Rusy a většinou jsou historicky dobré bez důkazů o etnické diskriminaci – a podává, že tyto informace jsou součástí spisového materiálu.

9. Z informací jasně plyne, že je vyloučeno, že by se ukrajinské státní orgány obecně dopouštěly pronásledování osob patřících k ruské menšině nebo tuto jinak perzekuovaly. Obecná tvrzení žaloby o obavách z pobytu ve vězení z důvodu ruské národnosti nejsou relevantní. Problémy vězeňství řeší orgány Ukrajinské vězeňské služby suverénního státu Ukrajina. Z uvedených podkladů plyne, že pokud by byla na území Ukrajiny upírána žalobci jako příslušníkovi ruského etnika jeho základní práva nestátními soukromými subjekty či jedinci, měl a má možnost obrátit se o pomoc na státní orgány své země, které deklarují boj proti diskriminaci etnických menšin. K nesplnění podmínek § 12 písm. a) a b) zákona o azylu odkazuje žalovaný na podrobné odůvodnění svého rozhodnutí ve věci. K žalobcem navrženým podkladům žalovaný uvádí, že se jedná zejména o materiály z trestního řízení, vedeného proti žalobci na Ukrajině, v daném řízení však mohou sloužit jako podklad pro rozhodnutí jen v omezené míře, a to jako dokumenty, prokazující, že žalobce je skutečně na Ukrajině trestně stíhán. O této skutečnosti však žalovaný neměl žádné pochybnosti, a to již s ohledem na probíhající extradiční řízení. V řízení o žádosti o mezinárodní ochranu bylo bez pochybností zjištěno, že žalobce v zemi původu čelí trestnímu stíhání z důvodu majetkové trestné činnosti na základě příslušných právních předpisů trestního práva, může využít všech zákonem přípustných prostředků na svoji obranu v rámci obhajoby s využitím obhájce. Žalovaný je přesvědčen, že dostatečně zjistil v průběhu správního řízení, že žalobce není v případě návratu do vlasti ohrožen azylově relevantním pronásledováním, ani hrozbou azylově relevantní vážné újmy a navrhuje zamítnutí žaloby.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Dne 19. 2. 2018 při jednání soudu žalobce uvedl, že mu je známo, že v loňském roce v Haagu bylo prohlášeno, že Rusko je bojující stranou na Ukrajině, resp. s Ukrajinou, žalobce je vlastně tedy příslušníkem nepřátelské strany. Kdyby byl na svobodě, asi by to nebyl problém, ale ve věznici by byly další problémy. Mohlo by se stát, že by sdílel místnost s člověkem, jehož blízký byl při konfliktu zabit a jistě si tak každý dovede představit následky. Konflikt stále trvá, trvat bude a žalobcovy oponenti by na základě toho s ním i tak jednali. Bojí se o svůj život a zdraví. O situaci ve věznicích ho informuje manželka, ta má zprávy z internetu. Tím, že by nedošlo k spravedlivému řešení věci si je žalobce téměř jist, jak před samotným projednáním, tak i při jednání soudu prakticky nebyl předložen žádný důkaz o jeho vině. On i advokát podávali opakovaně návrh na zastavení řízení, ale prokuratura ani soud nereagovaly. Myslí si proto, že udělají vše, aby byl odsouzen. Zástupce žalobce pak uvedl, že se v případě žalobce jedná o nespravedlivé trestní stíhání, v případě odsouzení mu hrozí 8 let vězení, což pro něho v souvislosti

s jeho ruskou národností znamená vážné ohrožení života a zdraví. Žalovaný se situací na Ukrajině a ve věznicích zabýval nedostatečně, Rusové jsou na Ukrajině považováni za zrádce, separatisty a jako takový žalobce nemůže bez úhony ve vězení přežít.

11. Pověřená pracovnice žalovaného odkázala na napadené rozhodnutí, vyjádření správního orgánu, navrhla zamítnutí žaloby, náhradu nákladů řízení neúčtovala.
12. Ze správního spisu soud konstatoval, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 6. 5. 2016, uvedl, že je státním příslušníkem Ukrajiny, ruské národnosti, pravoslavného vyznání. Je ženatý, nikdy nebyl politicky organizován, má dvojčata, narozená ... Bydlel v K., od r. 2014 nelegálně cestoval po Evropě, do ČR přibyl z Polska, půl roku pobýval ve Španělsku. Na Ukrajině je trestně stíhán, nevěří, že by v jeho věci bylo jednáno spravedlivě, věc, pro niž je stíhán, nespáchal. Má strach o život a zdraví. **Dne 16. 5. 2016** byl s žalobcem proveden pohovor, uvedl, že původně se jmenoval M., pak si ale vzal příjmení babičky. Změnil to v r. 2007 či 2008, když si matka vzala příjmení otčima. Ukrajinu opustil v srpnu či září 2014, bál se o život, bylo na něho vykonstruováno trestní stíhání. Obvinili ho z podvodu a zneužití pravomoci, měl pojišťovací společnost, byl jediným akcionářem a půjčil si z této společnosti peníze. To je legální operace, má na to všechny doklady, ale prokurátor ho obvinil z podvodu a zneužití pravomoci, protože se prý nechystal ty peníze vrátit. Stíhání pokračuje i nyní, měl problémy s orgány činnými v trestním řízení, které trvají. Stíhání bylo zahájeno v r. 2010, je u soudu, ale bylo pozastaveno, protože odjel. Přešel nelegálně hranice do Maďarska, pak cestoval do Slovinska, Itálie, Francie, Španělska, až se vrátil do Polska a pak do ČR. Cestoval dva roky po Evropě. Nemohl si vyřídit vízum, protože potřeboval odjet. Poprvé bylo zahájeno trestní stíhání v r. 2010, to podepsal nevycestování, to bylo zastaveno. Podruhé již nic nepodepisoval. To bylo v r. 2011. Znovu k tomu došlo, protože měl konflikt s lidmi, kteří využili svého postavení, jedná se o dva lidi, kteří od něho odkoupili 50 % akcií společnosti. Chtěli dalších 30 %, které jim však nikdy neslíbil. On si peníze půjčil, ještě když byl jediným akcionářem, šlo o 800.000 USD. Část později vrátil, asi 200.000. Společnost měla hodnotu asi 3 miliony Euro, nyní už nemá asi žádnou. Prodal 50 % za 1,2 milionu Euro, oni ale nezaplatili, vznikl konflikt, žalobce na ně podal žalobu, vyhrál, ale pak bylo zahájeno trestní stíhání kvůli půjčce. Bylo po něm vyhlášeno pátrání, myslí, že v r. 2015. Manželka se to dozvěděla od advokáta. Nyní nemá obhájce, nemá to smysl, snažil se dokázat nevinu, měl advokáta, všechny potřebné dokumenty, nikdo ho ale neposlouchal. Ti dva jsou podnikatelé, jeden Ukrajinec a druhý Řek. Myslí si, že jejich úmysl byl převzít firmu, už to tak prý několikrát udělali. Byl to obchodní spor, na policii se neobracel. Byl na měsíc zadržen, pak byl propuštěn a stíhání zastavili. Prostřednictvím svého advokáta nároky odvolal, podepsal papír, že vůči nim nemá pohledávky. Žili v domě, ten musela manželka prodat a žije s dětmi u matky. S žádostí o nápravu se nikam neobrátil. Má strach se vrátit, že zahyne ve vězení. Jsou tam těžké podmínky, které by nevydržel, hrozí mu 8 let vězení. Jediný problém je v tom, že nemůže dosáhnout spravedlivého procesu, dokázat svoji nevinu, dříve mu vzkázali, že když zaplatí 250.000 USD, že stíhání zastaví, peníze neměl, ve spravedlnost nevěří. Má veškeré podklady, manželka mu je může zaslat. Bojí se těch dvou, mohlo by se mu něco stát, oni si myslí, že by mohl obnovit žalobu, za tu dobu, co je pryč, padělali některé dokumenty a vyvedli z firmy veškerá aktiva, mají strach, že na ně podá žalobu, mohli by se pokusit ho odstranit. Mají za sebou velkou právní kancelář a uplácení lidi na prokuratuře a soudech. Téhož dne byl žalobce seznámen s podklady, které shromáždil žalovaný, jedná se o informace organizací UNHCR, Freedom House, AI, Human Rights

Watch, MZV, žalobce uvedl, že se k nim po seznámení nechce vyjádřit, ani nenavrhuje další podklady. Žalobce předložil rozhodnutí Pečerského obvodního soudu v Kyjevě – částečně vyhověno žalobě žalobce – 1. 11. 2011, Prokuratury Podilského obvodu města Kyjeva z 10. 1. 2012 – zahájení a uzavření trestního stíhání, dále usnesení z 29. 10. 2012 - pohnání k trestní odpovědnosti – obvinění z trestných činů, výsledky svědků a vysvětlení žalobce. Dne 1. 8. 2017- navštívila pracovnice MV žalobce a seznámila ho s dalšími podklady, uvedl, že je etnický Rus a nová situace dle něho ještě komplikuje jeho situaci na Ukrajině. Údaje o tamní korupci jsou nedostatečné, je jí prolezlá celá společnost, nedostatečné jsou i zprávy o podmínkách věznění, strávil tam měsíc a za pět let je z člověka buď invalida, nebo zemře. Z předložených dokumentů jasně plyne, že prodal své akcie, kupující mu nezaplatil, je nespravedlivě trestně stíhán, hrozí mu nezákonné odnětí svobody, bojí se o život.

13. Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s. ř. s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal.
14. Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo

d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

15. Po přezkoumání a projednání věci soud konstatuje, že žaloba směřuje proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 9. 2017, kterým nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana, žalobce si stěžuje na nedostatečné posouzení jeho případu s tím, že v zemi původu je ohrožen jeho život a zdraví. Ohrožení spatřuje v tom, že je ruské národnosti, je nespravedlivě trestně stíhán a pokud dojde k jeho odsouzení, hrozí mu trest odnětí svobody do 8 let. Toto s ohledem na podmínky v ukrajinských věznicích a jeho ruskou národnost znamená bezprostřední ohrožení vážnou újmou.
16. Soud předně konstatuje, že žalovaný na str. 1 – 4 ve věci vydaného rozhodnutí podrobně popsal veškeré skutečnosti, plynoucí jak z žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany v České republice, tak následně z provedeného pohovoru, zmínil i žalobcem předložené materiály – přípisy a rozhodnutí prokuratury a soudu v jeho obchodním sporu a trestní věci, které probíhaly na Ukrajině v průběhu r. 2011 a 2012. Žalobce rovněž žalovanému předložil článek o blokování jmenování nových soudců frakcí Porošenka. V dalším žalovaný konstatoval, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce je jeho obava z trestního stíhání na Ukrajině, které je dle jeho tvrzení vykonstruované, následného odsouzení a uvěznění a obava ze špatných podmínek v ukrajinských věznicích. Žalobce se rovněž obává ohrožení ze strany podnikatelů, s nimiž se dostal do obchodního sporu. Situaci pak dle jeho tvrzení zhoršuje konflikt s východoukrajinskými proruskými separatisty, protože se narodil v Rusku.
17. Žalovaný na str. 5 a 9 – 10 rozhodnutí citoval výčet podkladových informací, které shromáždil, a s nimiž žalobce seznámil. V dalším textu rozhodnutí pak na tyto podklady odkazuje v jednotlivých problémech. Na str. 5 pak rozebírá svůj postup ve věci žalobce, tedy, že v průběhu správního řízení byla žalobci dána možnost seznámit se s podklady, které žalovaný pro posouzení jeho věci shromáždil, vyjádřit se k nim a navrhnout další důkazy ve věci. K druhému seznámení s podklady pak žalovaný zaznamenal žalobcova vyjádření, a to v tom směru, že na Ukrajině je vše, tedy celá společnost, prolezlá korupcí, považuje za nedostatečné informace o podmínkách ve vězení, navrhl, aby byly provedeny jím předložené materiály (viz výše – bod 12.). K předloženým materiálům žalobce žalovaný konstatoval, že o skutečnosti trestního stíhání neměl pochyb, i s ohledem na probíhající extradiční řízení, podklady prokuratury a soudů dokládají vedení obchodního sporu a trestní řízení. Článek z internetu pak hovoří o nesouhlasu určité skupiny aktivistů se jmenováním soudců, kteří byli jmenováni za vlády prezidenta Janukovyče do funkce na dobu určitou, na dobu neurčitou, žalovaný zde konstatuje, že

s případem žalobce nemá citované žádnou souvislost a z hlediska posuzování jeho žádosti o mezinárodní ochranu je zcela irelevantní.

18. V dalším již žalovaný hodnotil naplnění jednotlivých ustanovení zákona o azylu, konkrétně tedy ustanovení §§ 12 – 14b tohoto zákona. K ustanovení § 12 písm. a) žalovaný konstatoval, že žalobce nemá a nikdy neměl žádné politické přesvědčení, z jeho výpovědi vyplynulo, že se nikdy nijak veřejně neangažoval, nesdělil ani, že by jakýmkoliv způsobem uplatňoval svá politická práva či svobody. Udává, že trestní stíhání, kterého se obává, souvisí s jeho podnikáním a obchodním sporem s dvěma podnikateli. Správní orgán dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje podmínky cit. ustanovení, nebyl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod v zemi původu, soud dodává, že s uvedeným závěrem žalovaného souhlasí a připomíná, že žalobce ani naplnění tohoto ustanovení zákona o azylu neatakoval. K znění ustanovení § 12 písm. b) žalovaný zdůraznil, že toto znění je taxativní a tedy jiné, než skutečnosti zde uvedené, důvod pro udělení azylu dle tohoto paragrafu nemohou založit. Žalovaný přitom trvá na závěru, že obavy z vykonstruovaného trestního stíhání nejsou obavami z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, nelze proto zvažovat v případě žalobce ani udělení azylu dle ust. § 12 písm. b). I s tímto závěrem správního orgánu vyslovuje soud souhlas, konečně, žalovaný v této souvislosti velmi podrobně vypořádal předmět žalobcových obav, zdůraznil, že skutky, za které je žalobce v zemi původu stíhán, jsou trestné i v České republice a též zdůraznil, že z žalobcem předložených materiálů nijak neplyne, že by jeho stíhání bylo vykonstruované, k posouzení viny či nevin žalobce jsou pak zcela kompetentní pouze orgány činné v trestním řízení na Ukrajině, nikoliv soudní či správní orgány České republiky. K tomu je citována příslušná judikatura Nejvyššího správního soudu z r. 2005 i r. 2014. Důvodem stíhání žalobce je obchodní spor se dvěma podnikateli, v němž jde o vysoké finanční částky, tvrzená hrozba nemůže být azylově relevantním pronásledováním, neboť blíže nespecifikovaná hrozba není motivována žádným z důvodů, upravených ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, ale zjevně pouze snahou o hmotný prospěch – i zde soud shledává dostatečnými odkazy na judikaturu NSS. Žalovaný logicky a objektivně hodnotil žalobcovy odkazy na obavu ze zkorumpované justice a špatných podmínek ve věznicích jako hypotetické, žalobce neuvedl, a zde soud zdůrazňuje, že ani v žalobě, žádnou konkrétní skutečnost, z níž by bylo možné dovodit, že v jeho osobním případě justice na Ukrajině zásadním způsobem pochybila, neuvedl ani, že by se pro takový případ obrátil na jakýkoliv státní orgán země původu. Z jím předložených podkladů naopak plyne, že mu byla poskytnuta standardní ochrana práv, obchodní spor byl rozhodnut v jeho prospěch. Žalovaný poté odkazuje na zprávu MZV ČR čj. 110105/2014-LPTP, z níž vyvozuje možnost občana Ukrajiny žalobcem popsaným nešvarům se bránit, a uvádí, že namísto toho žalobce nelegálně opustil zem. Současně žalovaný připouští, že korupce na Ukrajině je vysoká a připouští i možné excesy ze strany orgánů činných v trestním řízení. Správní orgán však argumentuje rozhodnutím NSS ze dne 22. 7. 2014, učiněného pod sp. zn. 9 Azs 117/2014, stanovícím zásadu, že v podobném případě by ke konstataci odůvodněného strachu z pronásledování muselo být zjištěno, že podobné porušení lidských práv žadateli konkrétně hrozí, což se v případě žalobce nestalo, tento pouze odkazuje na případnou obecnou situaci. Zpráva hodnotí přijatá opatření v tomto směru v zemi jako prioritu její administrativy, s markantní snahou o nastolení právního státu. Žalovaný neuvedl nic, z čeho by bylo

možné dovodit, že byl ohrožen azylově relevantním pronásledováním a nelze ani dovodit, z jím uváděných námitek, že by mu takové nebezpečí hrozilo v případě návratu. Na str. 8 napadeného rozhodnutí pak žalovaný vypořádal dostatečným způsobem i otázku žalobcovy národnosti v jím uváděných souvislostech, kdy uvedl, že žalobce žádný takový problém nikdy neměl a jeho hrozba neplyne ani z podkladových materiálů, navíc má možnost obrátit se v zemi původu na příslušné státní orgány Ukrajiny. K tomu pak soud doplňuje, že z podkladů, které žalovaný shromáždil, s nimiž byl žalobce seznámen a které jsou součástí správního spisu, vyplývají jak problémy s korupcí, tak ale je popisována snaha země tyto jevy potlačovat. Pokud se týká nedobrych podmínek ve věznicích, tyto byly zaznamenávány co do určité nestandardnosti zejména ve východních oblastech, kde probíhal a probíhá konflikt, také např. na Krymu po březnu 2014. Žalobcem uváděná obava z národnostního důvodu však žádný konkrétní reálný podklad nemá. K podmínkám § 12 písm. b) se pak dostatečně co do bezpečnostní situace na Ukrajině, zejména pak k místu žalobcova pobytu – Kyjev – žalovaný vyjádřil na str. 8, když konstatoval, že zde žádné ozbrojené střety nejsou známy. Soud po přezkoumání věci konstatoval, že podklady, které v souvislosti s podmínkami § 12 zákona o azylu měl žalovaný k dispozici a hodnotil, jsou z různých zdrojů, dostatečné a aktuální a soud neshledal naplnění podmínek tohoto ustanovení v případě žalobce.

19. Jak soud výše uvádí podmínky ust. § 13 a § 14b) zákona o azylu, tyto žalobce nesplňuje, neboť z podkladů neplyne, že by v České republice pobýval jakýkoliv jeho rodinný příslušník, který by byl žadatelem o azyl, či by byl osobou, které byla mezinárodní ochrana udělena.
20. O podmínkách ust. § 14 zákona o azylu žalovaný pojednal na str. 9 rozhodnutí ze dne 1. 9. 2017. Uvedl, že vážil rodinnou, sociální i ekonomickou situaci žalobce, zabýval se jeho věkem i zdravotním stavem, v tomto ohledu však neshledal žádné důvody hodné zvláštního zřetele. Vzhledem k žalobním námitkám pak krajský soud dodává, že žalobce konkrétně toto ustanovení zákona o azylu neatakuje a ze všech skutečností, které soud v případě žalobce vzal v úvahu, uzavírá, že rovněž žádné skutečnosti, hodné zvláštního zřetele, neshledal.
21. Na str. 9 – 14 rozhodnutí ve věci žalobce správní orgán hodnotil naplnění podmínek ust. § 14a) zákona o azylu, tedy, zabýval se možnostmi bezpečného návratu žalobce do země původu a problémem případné doplňkové ochrany pro případ hrozby azylově relevantní vážné újmy (viz bod 14). K hrozbě uložení trestu smrti zaujal žalovaný jednoznačně negativní postoj a uvedl, že tento trest byl na Ukrajině zcela zrušen. K nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení žalovaný odkázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a související rozsudky Evropského soudu pro lidská práva (ESLP). Uvedl, že uvedená nebezpečí lze shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoliv tam, kde nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat. V případě žalobce je soud přesvědčen, v souladu se závěry správního orgánu, že žalobcem vyjádřené obavy nelze hodnotit jako reálnou hrozbu vážné újmy v naznačeném smyslu. Jeho trestní stíhání, ani případné odsouzení a výkon trestu odnětí svobody nemůže být samo o sobě vnímáno jako azylově relevantní ohrožení ve smyslu § 14a) odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Žalobce nesdělil nic, z čeho by bylo možné se důvodně domnívat, že jeho trestní stíhání je vykonstruované, či proč by bylo důvodné

uzavřít, že z následných postupů soudů na Ukrajině je vážně relevantně ohrožen. Žalovaný pak s odkazem na podkladové zprávy zjistil, a k témuž závěru po jejich prostudování dospěl i soud, že podmínky věznění jsou na Ukrajině tvrdší než v České republice, to však ještě nemůže znamenat, že představují mučení či nelidské a ponižující zacházení. Jak žalovaný, tak i soud plně odkazují na závěry Nejvyššího správního soudu v jeho rozhodnutích, v nichž se jasně uvádí, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany nelze žádat správní orgány či soudy České republiky, aby přezkoumávaly zákonnost postupu orgánů země původu v trestním řízení. Znovu pak žalovaný zdůrazňuje, že z podkladů, které žalobce předložil, neplyne nezákonnost postupů soudů v zemi původu v jeho věci a k obavám, které žalobce sdělil co do možných problémů, souvisejících s jeho ruskou národností nepředložil žádný konkrétní podklad. Správní orgán poukázal na skutečnosti, vyplývající z informace MZV ČR čj. 98848/2015-LPTP a čj. 103518/2016-LPTP s tím, že tyto neseznávají žádný vážnější problém pro případy návratu občanů Ukrajiny po delším pobytu v zahraničí, a to ani těch, kteří v cizině žádali o azyl. K důvodu, upravenému § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu žalovaný uvedl, že ozbrojené střety probíhají na Ukrajině již delší dobu pouze na východě země, ve zbytku země je bezpečnostní situace nezměněná a stabilní. V oblasti Kyjeva, kde žalobce žil, žádný střet neprobíhá a soud konstatuje, že ani aktuálně se uvedená situace dle hromadných sdělovacích prostředků nijak zásadněji nezměnila. Konečně, případné vycestování žalobce nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR.

22. Vzhledem k závěrům soudu v jednotlivých bodech pak soud dospěl po projednání a přezkoumání věci k přesvědčení o nedůvodnosti žalobních námitek, žalobu zamítá, a to s odkazem na ust. § 78 odst. 7 s. ř. s., jako nedůvodnou. Žalobcem sdělené námitky neobsahují žádný azylově relevantní důvod, jsou spíše obecného charakteru a soud považuje ve věci žalobce provedené správní řízení za přehledné a souladné se zákonem o azylu i správním řádem. Žalovaným zaopatřené podklady jsou aktuální, z vícero objektivních zdrojů a dostatečné, konečně, soud konstatuje, že žalovaný dostal svým povinností i tím, že k žalobcem sděleným skutečnostem doplnil řízení a s dalšími podklady jej seznámil i při návštěvě pracovnice MV ve vazebním zařízení.

V. Náklady řízení

23. Druhým výrokem soud rozhodl o tom, že náklady řízení nepřiznává žádnému z účastníků řízení, a to s odkazem na ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy tyto jsou přiznávány účastníkovi, který měl úspěch ve věci. Tím byl v daném případě správní orgán, který žádné náklady řízení nežádal. O odměně soudem ustanoveného zástupce žalobce soud rozhodl samostatným usnesením.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové dne 26. února 2018

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně